

צה"ל מציע: אחריות פלילית לראש ישיבה שישקר

טקס השבעה לחיילי הנח"ל החרדי
[צילום: פלאש 90]

נציגי אכ"א מציעים להפחית את גיל הגיוס למסלולים חרדיים ל-20 ולבטל את שלב ב' - מינהלת השי"ל: להאריך את תקופת השירות האזרחי-לאומי - יוג'ין קנדל: גזר למשרתים ומקל למשתמטים. מזהיר: שיעור ההשתתפות הנמוך בעבודה - איום קיומי

...

נציגי אגף כוח אדם בצה"ל מציעים רעיונות שעשויים לדעתם להגדיל את מספר המתגייסים לשירות צבאי משמעותי מקרב הציבור החרדי. הרעיונות, כפי שעלו בדיון (יום א', 3.6.12) בוועדת קש"ב (קידום שילוב בשירות ושוויון בנטל) הם כדלהלן:

- ביטול שלב ב' המאפשר שירות מקוצר של 3 חודשים לבחורי ישיבות;
- הרחבת מסלולי השירות בפיקוד העורף;
- הפחתת גיל הגיוס למסלולי השח"ר מגיל 22 לגיל 20 (לאברכים לא-נשואים);
- יצירת עיצומים, ובהם קביעת אחריות פלילית לראשי ישיבות בגין דיווחים כוזבים.

גם פרופ' יוג'ין קנדל, ראש המועצה הלאומית לכלכלה ולחברה, ממליץ לוועדה להקים הקמת מנגנונים שיאפשרו שימוש בתמריצים כלכליים - חיוביים ושלייליים, במטרה לעודד שירות. המשך המגמות הקיימות של שיעורי ההשתתפות הנמוכים בשוק העבודה בקרב האוכלוסיות המדוברות מהווה לדידו איום קיומי על המדינה. לדברי פרופ' קנדל, הדבר עלול להביא לכך שמדינת ישראל לא תוכל לממן את צרכיה הביטחוניים.

שנת ההכרעה מיותרת

במהלך הישיבה, העלו המשתתפים לדיון את נושא "שנת ההכרעה" הקיימת כיום אשר מאפשרת לחייל חרדי "שנת בחירה" במהלכה הוא רשאי לבחור, האם ברצונו לפנות לשירות הצבאי או האזרחי או להמשיך את לימודיו בישיבה. נציגי צה"ל והשירות האזרחי טענו כי "שנת ההכרעה" לא הביאה לגידול משמעותי במספר המתנדבים לשירות, ומכאן שהם ממליצים לשקול לבטל את מנגנון "שנת ההכרעה" שהונהג תחת חוק טל. אנשי הצוות המקצועי בוועדה טענו כי בעקבות הורדת גיל הפטור ל-28 ייתכן ששנת ההכרעה מאפשרת כיום את קיצור המנגנון לקבלת פטור ואינה ממלאת את הייעוד שלשמו היא נוצרה.

תא"ל גדי אגמון, רח"ט תומכ"א, הציג את מסלולי השירות הקיימים כיום: שוח"ר טוב, נצ"ח יהודה ומסלולי השח"ר וטען כי צה"ל מסוגל לקלוט עוד אלפי חיילים במסלולים השונים. עוד ציין כי אחד הצעדים הנדרשים הוא הקטנת ההבדלים בין השירות האזרחי לשירות בצה"ל בהיבט של אורך השירות, תוך כדי חידוד ההבדלים בתחום ההטבות בין השירות הצבאי לבין השירות האזרחי - שאינו מסכן חיים או מחויב למילואים. הוא הציג לחברי הוועדה תוכניות שיאפשרו מעבר משירות חובה לחובת שירות. אגמון הדגיש כי צה"ל צריך להמשיך ולקבל את זכות הראשונים על פני השירות האזרחי כפי שקיים כיום.

מנכ"ל מנהלת השירות האזרחי-לאומי, שר-שלום ג'רבי, הציג לוועדה את תוכנית המנהלת, שמטרתה הגדלת מספר המתנדבים בשירות האזרחי תוך כדי שילובם במסלולי שירות אזרחי איכותי ולא שולי. ג'רבי ביקש לשמר את העיקרון על פיו צה"ל יקבל את הבכורה והעדיפות בבחירת המשרתים המתלבטים. על-מנת להגדיל את מספר המתנדבים, הציעה המנהלת להאריך את תקופת השירות ל-18 חודשים למשרתים נשואים ול-24 חודשים לרווקים. כמו-כן הציעה המנהלת להפנות את אוכלוסיית הרווקים לשירות במסגרות ממלכתיות-ביטחוניות הדורשות הכשרה ארוכה ומקנות כלים מקצועיים להשתלבות עתידית בשוק העבודה. בנוסף, המנהלת הציעה להעניק תמריצים למשרתים בשירות האזרחי ביניהם הכללתם בתוכנית "עבודה מועדפת", מתן נסיעות חינם בתחבורה ציבורית והגדלת המענק החודשי.

יו"ר הוועדה, ח"כ [יוחנן פלסנר](#), הנחה את משרד האוצר ואנשי המועצה הלאומית לכלכלה לגבש הצעות שיכללו עיצומים כלכליים ותמריצים לשירות משמעותי שיבלמו את המגמות הקיימות.

ועדת קש"ב תתכנס שוב מחרתיים לישיבה נוספת שבה יציגו 12 ארגונים ומכוני מחקר את עמדותיהם בנושא. בין הארגונים שיופיעו: קרן אברהם, [מכון שמואל נאמן](#), עמותת נצח יהודה, מנכ"ל הביטוח הלאומי פרופ' מור יוסף ומנכ"ל משרד הרווחה [נחום איצקוביץ](#).